

Европейски икономически и социален комитет

SC/038
За социално измерение на
Европейския икономически
и паричен съюз

Брюксел, 22 май 2013 г.

СТАНОВИЩЕ

на

Европейския икономически и социален комитет

относно

„За социално измерение на Европейския икономически и паричен съюз“
(проучвателно становище)

Докладчик: г-н **Jahier**
Съдокладчик: г-н **Dassis**

На 24 януари 2013 г. Председателят на Европейския съвет реши, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно:

„За социално измерение на Европейския икономически и паричен съюз“
(проучвателно становище).

Подкомитетът „За социално измерение на Европейския икономически и паричен съюз“, на който беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 23 април 2013 г. с мнозинство и един глас „против“.

На 490-ата си пленарна сесия, проведена на 22 и 23 май 2013 г. (заседание от 22 май), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 161 гласа „за“, 50 гласа „против“ и 47 гласа „въздържал се“.

*

* *

1. **Обобщение на предложенията**

- 1.1 Изграждането на **Европейски икономически, социален и политически съюз** все още не е завършило. Паричният съюз стартира без да отчете в достатъчна степен икономическите и социалните аспекти, но беше свързан със значителни икономически и социални последици. Понастоящем се предприемат стъпки за създаване на финансов, фискален и банков съюз, без обаче да се предвиждат необходимите средства в бюджета на ЕС за придружаваща политика за подпомагане на икономическия растеж и социалното сближаване. Същевременно напредъкът към изграждане на социален и политически съюз е блокиран. Въпреки това икономическият, паричният и социалният съюз са взаимозависими – те се подкрепят и засилват помежду си. Взети заедно, те следва да представят една по-осезаема Европа, кореняща се в реалния живот, с която гражданите биха могли да се идентифицират и която вдъхва доверие и създава дух на ангажираност у инвеститорите, производителите, работниците и потребителите; една по-динамична Европа, увеличаваща конкурентоспособността, интелигентния и приобщаващ растеж, икономическите възможности, заетостта и ефективното упражняване на всички социални права. Без постигането на подобен баланс изграждането на политически съюз няма бъдеще.

- 1.2 Между 2008 г. и февруари 2013 г. равнището на безработицата в ЕС-27 нарасна от 7% до 10,9% – общо 26,4 милиона безработни, а в еврозоната достигна 12%; то се покачи в 19 страни, а намаля в 8; в момента в ЕС-27 без работа са 5,7 милиона млади хора (23,5%), докато в началото на 2013 г. общото равнище на безработицата в САЩ беше 7,7%, а в Япония – 4,2%¹. Тези цифри изцяло противоречат на целите на стратегията „Европа 2020“ и поради това ЕИСК счита, че е въпрос на най-висок приоритет да се намери решение за намаляващата конкурентоспособност, да се генерира по-голям растеж, да се създадат нови работни места и да се намали бедността. От основно значение е да се създаде подобрен механизъм за наблюдение на въздействието на икономическата и паричната политика върху социалната ситуация и пазара на труда в държавите членки, а социалната политика и политиката в областта на заетостта следва да бъдат добавени в разпоредбите, свързани с наблюдението на националните икономически политики в контекста на европейския семестър. ЕИСК смята, че прилагането на подобен подход е не само неотложно предвид тези драматични цифри, но също така и съответства напълно на член 9 от ДФЕС по отношение на социалните цели и целите за устойчиво развитие на Съюза. Социалното измерение на ИПС се нуждае от ясни инструменти, показатели и качествени и количествени цели, които са също толкова ефективни, колкото и икономическите и финансовите задължения на ИПС. Повече от всичко друго лидерите на ЕС трябва отново да върнат европейския идеал близо до хората.
- 1.3 Успоредно с действията за изграждане на по-тесен финансов, банков и фискален съюз следва да бъде стартирана нова **Европейска програма за социално действие**. В програмата следва да се определят ясни, **осезаеми цели**, както количествени, така и качествени, които се основават на вече установените за стратегията „Европа 2020“ цели и дори са по-амбициозни, по-специално за да се подкрепят усилията за повторна индустриализация на Европа, **намаляване и премахване на масовата безработица, гарантиране на основните социални права, насърчаване на предприемачеството и създаване на нови работни места, борба с бедността, подпомагане на социалното приобщаване, улесняване на социалните инвестиции, насърчаване на висшето образование и обучение и развитие на социално управление и ангажирано участие** в европейския проект. Новата Европейска програма за социално действие следва да бъде активирана с помощта на незаконодателни и законодателни мерки, в зависимост от това кое е най-целесъобразно, в целия ЕС или посредством засилено сътрудничество. Тя следва едновременно да обхваща **Европейската програма за икономическо възстановяване, Европейския пакет за социални инвестиции, Европейските оценки на социалното въздействие, Европейската гаранция за младите хора и Единния европейски паспорт на уменията**, както и да гарантира зачитането на **хоризонталната социална клауза, основните социални права и гражданското участие**. В програмата следва също така да бъде разгледано и насърчено правото на европейските граждани на гарантиран минимален доход.

¹ По данни на Евростат, <http://ec.europa.eu/eurostat/euroindicators>.

1.4 ЕИСК предлага две нови проучвателни инициативи: 1) емитиране на **европейски социални облигации** за финансово жизнеспособни проекти за социални инвестиции посредством **Европейски фонд за социално действие**, подпомаган от компетентните органи на ЕС, но финансиран, притежаван, управляван и наблюдаван прозрачно от заинтересовани страни (от частния, корпоративния и публичния сектор) от гражданското общество; и 2) създаване на **Европейска образователна мрежа за незаети работници**, предлагаща дългосрочни, ефективни, качествени образователни възможности, съответстващи на нуждите на пазара на труда, чрез предоставянето на **трансгранични ваучери за образование** и схеми за обмен на кредити от курсове от типа на Еразъм, с цел да се окаже подкрепа на незаетите работници да придобият нови образователни хоризонти, да развият когнитивни и професионални умения и да се предоставят нови възможности за професионално израстване и повторно включване в европейския пазар на труда. В същото време Европа на свободното движение изисква по-сигурна и осъвременена база за мобилност (например осигуряване на съответните права на информация и подкрепа за работещите в други държави членки), за да се улесни движението на хората в рамките на Общността в търсене на работа в ЕС при гарантиране на равнопоставени условия на конкуренция и зачитане на основните социални права и колективните споразумения.

2. **Икономическото управление изисква социално измерение**

2.1 Европейският икономически и социален комитет отправя призив за цялостно ускоряване на изграждането на **икономически, социален и политически съюз**.

2.2 **Икономическият съюз** следва да включва **финансов и банков съюз**, с обща схема за гарантиране на влоговете, общ фонд за реструктуриране и европейски надзор; а **фискалният съюз** следва да се основава на съвместни дългови инструменти в една рамка на бюджетна дисциплина, фискална консолидация и **по-динамичен европейски модел за растеж**, с който гражданите могат да се идентифицират и в който инвеститорите, производителите, работниците и потребителите могат да имат доверие. Продължаващата несигурност относно интегритета на еврозоната следва да бъде преодоляна, тъй като вреди на доверието на хората и бизнеса. Срещата на високо равнище през юни 2012 г., **пактът за растеж и работни места** и планираното мобилизиране на 180 милиарда евро за тази цел, заедно с обявената от ЕЦБ готовност *да направи всичко необходимо*, за да се разкъса порочният кръг между слабите банки, държавния дълг и неустойчивите спредове, са причини за по-голямо доверие в развиващата се европейска икономическа рамка. Европа се нуждае от нова инвестиционна програма², за да се увеличат ресурсите в подкрепа на повторната индустриализация, да се възстанови растежът и да се разреши проблемът с безработицата.

²

Нов вид план „Маршал“. Вж. становището на ЕИСК относно „Растеж и държавен дълг в ЕС – две новаторски предложения“, [ОВ 143, 22.5.2012 г.](#), параграфи 2.8 и 2.13. Вж. Зелената книга на Комисията относно „Дългосрочно финансиране на европейската икономика“, COM(2013) 150 final/2 от 9.4.2013 г.

- 2.3 Това обаче не е пълната картина. В същото време последствията от мерките за строги икономии оказаха разрушителен ефект върху социалното сближаване, социалната защита, приобщаващия пазар на труда и равнището на бедност. Понастоящем в ЕС има 26 милиона безработни и 120 милиона души, засегнати от бедността и социалното изключване. Целите за съживяване на икономиката, парична стабилност, устойчив растеж и конкурентоспособност няма да бъдат постигнати без подновено социално измерение. По време на **пролетното заседание на Европейския съвет на 14 и 15 март 2013 г.** тази реалност най-сетне беше призната и беше отправен призив към държавите членки да **включат „социалните политики като движещи сили на икономическото управление“, особено като се пренасочи акцентът на европейския семестър** към подпомагане на заетостта, социалните инвестиции, социалното включване и интегрирането на социалните цели³. Европейският икономически и социален комитет отбелязва този нов акцент върху социалната политика на национално равнище, но счита, че е необходимо ЕС да заеме водещо място с оглед на социалните действия, социалните инвестиции и социалното определяне.
- 2.4 Ето защо е настъпил моментът за **изграждане на социалния стълб на ИПС** в рамките на социална Европа, без който принадлежността на гражданите към европейския проект като цяло ще бъде изложена на риск. В действителност текущите „спредове“ в европейските социални дисбаланси не само подкопават устойчивите решения за икономически растеж и социално включване, но също така представляват основно предизвикателство за предстоящите избори за Европейски парламент през 2014 г. между онези, които се стремят към европейско измерение за възстановяване и онези, които се уповават на националните алтернативи. Изборите за Европейски парламент ще мобилизират духовете и гласовете; от решаващо значение е тези избори да послужат като трамплин, а не като спирачка, за **повече Европа, Европа, която е по-близо до своите граждани, семейства и предприятия, една по-социална Европа.**
- 2.5 **Основните социални права** са неделими от гражданските и политическите права и по силата на Договора произтича задължение те да бъдат отстоявани и насърчавани. Европейската комисия и ЕЦБ, като членове на Тройката, трябва във всички свои дейности да спазват задълженията, свързани с основните социални права. В рамката на социалното измерение на ИПС Комисията следва ефективно да наблюдава, оценява и гарантира пълно спазване на тези задължения, свързани с основните социални права.

³ Заклучения на Европейския съвет, 14 и 15 март 2013 г., EUCO 23/13.

3. **Към нова Европейска програма за социално действие и Пакт за социални инвестиции**
- 3.1 През 2008 г. Европейският икономически и социален комитет изготви проучвателно становище по искане на френското председателство на ЕС, в което се изтъква необходимостта от стартиране на нова **Европейска програма за социално действие**. В становището беше посочена водещата работа на Комитета за подпомагане на иницирирането на Хартата на Общността за основните социални права на работниците, Европейската програма за социално действие от 1989 г. и последвалото в резултат от това право в социалната област във връзка с единния пазар, Договора и дейността на ЕС като цяло. В становището беше изтъкнато, че е необходима нова Европейска програма за социално действие, „за да може социалното развитие в ЕС да следва ритъма на случващото се в икономиката и пазара“. За съжаление въпреки подкрепата, изразена на неформалната среща на министрите по въпросите на заетостта и социалните въпроси по време на френското председателство на ЕС, предложението на Комитета скоро след това беше засенчено от икономическата криза и петте години на неистови усилия да се спаси ИПС и да се постигне по-тясно икономическо сближаване в рамките на еврозоната. Със сигурност е настъпил моментът идеята за нова европейска програма за социално действие да бъде върната към живот, за да се върви в крачка с новите форми на икономическо управление и те да се поддържат с еквиваленти действия в областта на социалното сближаване и социалната политика.
- 3.2 В своето становище от 2008 г. Комитетът призова за „**многостепенно управление**“ на една нова Европейска програма за социално действие, основана на законодателните действия, социалния диалог, гражданския диалог, съвместното регулиране и саморегулирането, интегрирането на социалната политика, засиленото сътрудничество и правото на гражданите на инициатива. Не беше предложена йерархия по отношение на формата на действията, а единствено с оглед на това какво е най-ефективно, при запазване на **метода на Общността** и зачитане на новата хоризонтална **социална клауза** (член 9 от ДФЕС). Беше отправен призив и за поемане на финансов ангажимент, например чрез по-целенасочено и достъпно използване на Европейския социален фонд, евентуално създаване на Европейски фонд за социални иновации за подпомагане на нови социални инициативи с експериментален характер, както и проучване на идеята за „общоевропейски заеми за развитие на социалната инфраструктура“.
- 3.3 Междувременно Комитетът засили призивите си за прилагане на *метода на Общността* и зачитане на обвързващия характер на хоризонталната *социална клауза*. Той също така конкретно предложи стартирането на **Европейски пакт за социални инвестиции**, за да се гарантира, че мерките на строги икономии и полуавтоматичните санкции в рамката на икономическото управление и изпълнението на европейския семестър ще бъдат компенсирани чрез оценки на социалното въздействие, да се гарантира зачитане на основните социални права, действителен ангажимент за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“ за борба срещу бедността и общото развитие на европейско „**социално управление**“.

3.4 Комитетът е насърчен от факта, че Европейският парламент наскоро подчерта **необходимостта от „социален пакт за Европа“**, от „целеве показатели в сферата на заетостта и социалната политика“ при „задължителния надзор на бюджетната дисциплина“, от това Годишният обзор на растежа да отчита „устойчивостта на социалния модел“ и от **„интегрирана заетост и рамка на социалната политика“ като „пети градивен елемент“ в пътната карта за ИПС**⁴. Той приветства също така целта на Европейския съвет да представи мерки и обвързана със срокове пътна карта за „социалното измерение на ИПС“ на своето заседание през юни 2013 г.⁵. Комисар Andor подчерта наскоро в същия дух необходимостта от „паричен съюз с човешко лице“ и че според него „социалното измерение на ИПС трябва да се разбира като способността правилата на ИПС, механизмите за управление, фискалният капацитет и други политически инструменти да **гарантират, че едновременно се преследват икономическа ефективност и социално равенство**“⁶. Комитетът е окуражен и от заключенията на председателя Van Rompuy от проведената на 14 март тристранна социална среща на високо равнище, че „европейският социален модел продължава да бъде важен актив и глобално конкурентно предимство“ и че **„трябва да намерим механизми, които да спомогнат за намаляване на социалните различия в нашия съюз“**⁷. Публикуваният от Комисията „Пакет за социални инвестиции“, съдържащ насоки за държавите членки за подкрепа на социалната защита и социалното приобщаване⁸, е стъпка в посока разработване на показатели за социалното измерение. Въпреки това Комитетът счита, че наличието на „индекс“ за заетостта и социалните дисбаланси в ЕС изисква също така по-ангажирана рамка за действия в целия ЕС. Ето защо Комитетът отново подчертава необходимостта от всеобхватна, проактивна **Европейска програма за социално действие** с многостепенно управление, включваща компетентните **европейски** власти, органи и заинтересовани страни както в законодателните, така и в незаконодателните действия, и чиято мисия е като минимум да постигне и за предпочитане да подобри социалните цели, заложи в стратегията „Европа 2020“.

4 Доклад на Европейския парламент с препоръките към Комисията относно доклада на председателите на Европейския Съвет, Европейската комисия, Европейската централна банка и Еврогрупата „Към един истински икономически и паричен съюз“ (2012/2151 (INI), стр. 29, както и придружаващото становище на Комисията по заетост и социални въпроси на ЕП, предложение Й и препоръка 6.

5 Заключения на Европейския съюз относно завършването на Икономическия и паричен съюз (ИПС), приети на 14 декември 2012 г., параграф 12 б).

6 Слово на László Andor, европейски комисар, отговарящ за заетостта, социалните въпроси и социалното приобщаване, изнесено пред Европейската конфедерация на профсъюзите (28.1.2013 г., Мадрид).

7 „Основната тема на днешната среща — социалното измерение на икономическия и паричен съюз (ИПС) — продължава да бъде важен актив и глобално конкурентно предимство“ — бележки на председателя на Европейския съвет Herman Van Rompuy след провеждането на тристранната социална среща на високо равнище, Брюксел, 14.3.2013 г., EUCO 68/13.

8 „Социални инвестиции за растеж и сближаване, включително изпълнение на Европейския социален фонд за периода 2014-2020 г.“, COM(2013) 83 final.

4. **Конкретни предложения**

ЕИСК подкрепя целите на стратегията „Европа 2020“ като подчертава важността на това да се намери решение за намаляващата конкурентоспособност, да се генерира по-голям растеж, да се създадат повече работни места и да се намали бедността. В съответствие с член 9 от ДЕС, във връзка по-специално с „насърчаването на висока степен на заетост, с осигуряването на адекватна социална закрила, с борбата срещу социалното изключване, както и с постигане на високо равнище на образование, обучение и опазване на човешкото здраве“, Комитетът призовава за създаването на по-обвързваща и адекватно финансирана **Европейска програма за социално действие и ангажираност**, включваща следните конкретни цели.

- 4.1 В цикъла на **европейския семестър** **целите показатели в сферата на заетостта и социалното приобщаване** трябва да бъдат включени в **рамката за надзор**, която управлява координацията на икономическата политика и структурните реформи. **Количествено измеримите европейски социални цели и цели за заетост** трябва да си съответстват и да бъдат интегрирани с правилата за стабилност и растеж, регулиращи дълга и целите за дефицита. Следва да бъдат приложени съответни **механизми за коригиране** за намаляване както на макроикономическите, така и на **социалните дисбаланси**, с цел насърчване на интелигентния и устойчив растеж, създаването на качествени работни места, достъпа до висококачествени услуги от общ интерес на достъпни цени и намаляването на социалните неравенства в рамките на ЕС. Краткосрочната икономическа ефективност не трябва да се постига за сметка на **инвестициите в социален капитал** в по-дългосрочен план. Мерките за фискална консолидация трябва да бъдат оценявани в зависимост от влиянието, което оказват върху растежа, заетостта и социалното приобщаване. Структурните реформи следва да бъдат придружени от **европейски механизми за солидарност**. За да се гарантира, че един истински икономически и паричен съюз се ползва с подкрепата на гражданите на ЕС, националните програми за реформа трябва да бъдат **подкрепени от подходящ социален и граждански диалог и провеждани в контекста на динамиката на европейското социално измерение**, което не отключва *надпревара за достигане на най-ниски равнища*, водеща до конкуренция чрез снижаване на изискванията, дефлация на заплатите и по-занижено съвкупно търсене. **Свободното и автономно колективно договаряне трябва да бъде гарантирано**. **Европейският социален диалог** следва да играе ключова роля в развитието и практическото прилагане на новото икономическо управление. **Европейските основни социални права следва да бъдат по-добре наблюдавани и зачитани**.

- 4.2 **Европейският социален фонд и Европейският фонд за приспособяване към глобализацията** трябва да бъдат издигнати на равнище, съпоставимо с онова, което председателят Van Rompuy определи като „човешка трагедия и неотложен социален проблем“⁹, свързан със състоянието на заетостта и социалното положение в Европа. Това несъмнено ще наложи „задължително и всеобхватно преразглеждане на МФР“, както беше изискано в резолюцията на ЕП от 13 март¹⁰. В рамката на посочените в нея механизми за гъвкавост, продължаващите преговори между ЕП и Съвета и силно желателното структурно преразглеждане на МФР след избирането на новия Европейски парламент, сумите в първоначалното предложение на Европейската комисия трябва поне да бъдат повторно потвърдени, включително чрез по-целесъобразно използване на предвидените собствени ресурси на ЕС и чрез значително увеличаване на ресурсите за фонда за териториално сближаване, социалния фонд, ресурсите за образование и обучение и за фонда за приспособяване към глобализацията.
- 4.3 В същото време е препоръчително ЕС **отговорно да подпомага социалните инвестиции** и подкрепящата роля на **социалната икономика**, по-специално чрез повторното въвеждане на европейски устави за сдруженията и взаимоспомагателните дружества, изричното включване на програми за създаване и развиване на социални предприятия в планирането на структурните фондове, улесняването на социално етикетиране, както и предвиждането на компенсаторни мерки и благоприятни условия за възлагане на обществени поръчки за предприятията с доказана социална стойност. Следва също така да бъде създаден **Европейски социален иновационен фонд**, с цел да бъдат възстановени ценни транснационални пилотни проекти, насочени към намирането на решение на проблемите, свързани с дискриминацията и неравностойното положение на пазара на труда, които бяха загърбени след като Европейската комисия спря програмата *Equal*.
- 4.4 От ключово значение е също така да се предприемат всички необходими действия и мерки за заетост за **повторното индустриализиране** на Европа и за постигане на целта промишлеността да генерира 20% от БВП до 2020 г. ЕИСК подчертава значението на **конкурентоспособността** за предприятията, която трябва да се постигне с помощта на съгласувана **европейска рамка**.

⁹ „В резултат на това все повече хора просто излизат от пазара на труда, изоставят всякакъв вид обучение и се подлагат на риск от маргинализация (тази стойност може да достига до 13% за лицата на възраст между 15 и 24 г.). Това е човешка трагедия и неотложен социален проблем.“ Реч на Herman Van Rompuy, председател на Европейския съвет, в ЕИСК, Брюксел, 17.1.2013 г., EUCO13/13.

¹⁰ Резолюция на Европейския парламент от 13 март 2013 г. относно заключенията на Европейския съвет от 7 и 8 февруари във връзка с многогодишната финансова рамка (2012/2803 (RSP)), параграф 9.

- 4.5 ЕС трябва да постигне напредък по *инициативата „Младежта в движение“* или рискува трайно да отчужди младите хора от европейския проект като цяло. Драматичният мащаб на **кризата с младежката безработица в Европа** изисква бюджет на ЕС, който е по-надежден от неадекватните 6 милиарда евро, предложени за **Европейския пакет за младежка заетост и Европейската гаранция за младежта** за осигуряване на заетост, обучение или образование за безработните млади хора, особено в случаите на най-голяма необходимост. Без необходимото финансиране съществува риск Европейската гаранция за младежта да се възприеме като нещо фиктивно. По-силна водеща позиция на ЕС следва да се постигне и чрез **Единния европейски паспорт на уменията**, като се разшири Европейската квалификационна рамка чрез обединяване на всички квалификации и умения във формалното, неформалното и самостоятелното обучение. Очевидна е необходимостта от **европейска рамка от партньорства между училищата, предприятията и социалните партньори**, заедно с подобни стратегически взаимодействия, поставящи висшето образование и ученето през целия живот в центъра на създаването на работни места, решаването на проблема с несъответствието между търсените и предлаганите умения и насърчаването на пригодността за заетост, иновациите и предприемачеството. Европейският семестър не трябва да допуска публичните инвестиции в образованието и обучението да бъдат застрашени от мерките за намаляване на държавния дълг и националните дефицити.
- 4.6 **Истинските работни места, достойният труд и преносимостта на социалните права трябва да са в основата на една устойчива европейска програма за възстановяване.** Европейският социален модел е предимство за привличане на чужди инвестиции и за развитие на бизнеса в Европа; той следва да бъде ценен чрез насърчаване на фискалната подкрепа за създаващите заетост дейности, включително микропредприятията и действителната самостоятелна заетост. В политиките за заетостта и пазара на труда в целия ЕС трябва да се поддържат **гарантирани социални стандарти**. Конкурентоспособността и гъвкавостта трябва да вървят редом с достойни условия на труд и заплащане, които не са установени на равнища под праговете на бедността. **Европейските социални партньори имат специална отговорност** да намерят решение на проблема с **работещите бедни** в рамките на тяхната работна програма.

- 4.7 **ЕС трябва по-сериозно и осезаемо да се ангажира с намаляването и премахването на бедността.** Действително икономическите и социалните ползи за Европа, произтичащи от активното намаляване на бедността, са икономически по-ефективни в сравнение с дълготрайните икономически и социални вреди, причинени от бездействие или от мерки, които всъщност водят до още по-голяма бедност. Като минимум в рамката на европейския семестър трябва активно да се работи за постигането на **„водещите“ ангажименти по стратегията „Европа 2020“, изразяващи се в извеждането на 20 милиона души от състоянието на бедност**, а не те да бъдат подкопавани от мерките за намаляване на дефицита. На първо място, това изисква наличието на по-добър набор от показатели за целия ЕС за измерване на въздействието на бедността, както и да се гарантира правилното наблюдение и възможната корекция на националните програми за реформи и мерките за строги икономии, които може би в действителност изострят бедността и възпрепятстват възстановяването. ЕИСК също така прави преглед на **схемите за гарантиран минимален доход** в държавите членки с оглед на идентифицирането и насърчаването на добри практики в рамките на ЕС. Комитетът подкрепи и призова на ЕП да се проучи и представи законодателно предложение за въвеждане на подходящ минимален доход, който да бъде не по-малко от 60% от медианния доход във всяка държава членка¹¹. Може да бъде създаден специален **Европейски фонд за солидарност за борба с бедността**, за да се улесни прилагането на подобни мерки за подпомагане на доходите, като например коригиращ механизъм за социално стабилизиране в рамките на европейския семестър. Комитетът също така отново припомня предложението си 20% от всички средства по ЕСФ да бъдат заделени за справяне с проблемите на социалното приобщаване и бедността.
- 4.8 **От основно значение е приемането на Европейски акт относно достъпността, който да гарантира, че хората с увреждания могат да упражняват своите права на свободно движение и достъп до стоки, услуги и до застроената среда.** За тази цел наличието на **Европейска карта за мобилност** би било конкретен и ефективен инструмент. Комисията следва да разработи също така **инструмент за оценка на въздействието по отношение на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания** и да вземе това предвид в процеса на европейския семестър.
- 4.9 **Също така следва да се разработят европейска методология и набор от сравними и измерими показатели за защита и намаляване на неравнопоставеността в здравеопазването за оценка на ситуацията в държавите членки като част от европейския семестър.**

11

ЕИСК призовава за създаването на подробна пътна карта за изпълнение на стратегиите за активно приобщаване на местно равнище. Комитетът подкрепя призива на Европейския парламент Комисията да проучи въздействието на законодателно предложение за въвеждане на подходящ минимален доход, който да бъде не по-малко от 60% от медианния доход във всяка държава членка ([ОБ С 248, 25.8.2011 г., стр. 130](#)).

- 4.10 В социалното измерение на европейския семестър следва да бъдат интегрирани и **валидни за целия ЕС социални показатели** и насоки за добри практики относно съвместяването на професионалния и семейния живот, достъпа до услуги за гледане на деца, активното стареене, доброволството, правата, свързани с жилищното настаняване и борбата с бездомността.
- 4.11 Работниците имигранти допринасят положително за икономическото развитие и благосъстояние на Европа. Процедурите на ЕС за трудовата миграция трябва да са законни и прозрачни. Законодателството в областта на имиграцията трябва да зачита правата на човека и да гарантира равнопоставеността. ЕИСК счита, че ЕС следва да засили политиките си за интеграция, както и борбата срещу расизма, ксенофобията и дискриминацията по отношение на имигрантите и малцинствата.
- 4.12 За постигането на устойчиво възстановяване са необходими по-голяма икономическа и парична симетрия и по-голяма степен на социално сближаване в ЕС като цяло. Една Европейска програма за социално действие, включваща посочените по-горе специфични цели, би спомогнала за установяването на по-съгласувана социална основа за обединяването на ЕС и повторното му свързване с неговите граждани. Ето защо е за предпочитане двупосочно социално уравновесяване на ЕС и ИПС, което зачита принципа на субсидиарността в неговия динамичен смисъл. Въпреки това, ако не е налице достатъчен консенсус или политическа воля за подобно обновено социално измерение на ЕС, ЕИСК предлага да се избере вариантът на засилено сътрудничество в рамките на ИПС със собствени финансови средства, създаване на допълнителен Социален фонд, Пакт за социален напредък за Европа, изграден върху същите характеризиращи се с демократична отчетност строги договорни споразумения, които управляват икономическата и паричната конвергенция, и социални стандарти, цели и стабилизиращи механизми (необходимо е да се проведе дебат със социалните партньори и гражданското общество относно това дали и по какъв начин наскоро предложената от комисар Andor схема по ИПС за осигуряване срещу или обезщетяване при безработица би могла да бъде от полза), съответстващи на фискалните, бюджетните и паричните стабилизиращи механизми на един по-тесен икономически и паричен съюз — ИПС със съответното социално измерение.
- 4.13 **Договорните задължения за конкурентоспособност и растеж**, които бяха обсъдени на европейската среща на високо равнище през декември, трябва да се **характеризират с демократична отчетност** и да не подкопават европейската социална пазарна икономика, както е посочено в член 3, параграф 3 от ДЕС. Необходимо е също така по-добре да се определят и установят **механизмите на солидарност за подпомагане** на усилията на държавите членки, които могат постепенно да приемат формата на истински финансови трансфери с конкретен първоначален бюджет от 50-100 милиарда евро, финансиран от механизми, сходни на онези, чрез които се финансира Европейският механизъм за стабилност (ЕМС).

- 4.14 За да се постигнат заложените в Договора по-голям баланс и съответствие със социалната пазарна икономика, по-силната роля на комисаря, отговарящ за икономическите и финансовите въпроси, трябва да бъде придружена от **засилване на ролята на комисаря в областта на заетостта и социалните въпроси**. По-съществената роля на Съвета по икономически и финансови въпроси следва също така да бъде балансирана от **съответстващо засилване на ролята на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси**.
- 4.15 В контекста на европейското икономическо и социално управление, по-конкретно по отношение на европейския семестър и стратегията „Европа 2020“, също така съществува неотложна нужда от засилване на ролята както на **Европейския парламент, така и на националните парламенти**, и от разширяване и гарантиране на участието на **социалните партньори и организациите на гражданското общество** на всички равнища на политическите преговори.

5. Проучвателни предложения

5.1 Европейски социални облигации

- 5.1.1 Наред с посочените по-горе предложения вероятно биха могли да бъдат разгледани допълнителни начини за ангажиране на европейските граждани, гражданското общество и корпоративните участници в подновяването на европейските социални дейности, а именно чрез мобилизирането и емитирането на **европейски социални облигации**. В условията на оскъдни публични ресурси това ще позволи също така да се мобилизират допълнителни средства за ясно определени цели от значителните резерви на неизползваните частни спестявания.
- 5.1.2 Тази инициатива няма да бъде обвързана с продължаващите дискусии за емитиране от ЕС на стабилизационни облигации (за поемане на взаимна отговорност за дълга) и облигации за възстановяване и растеж (като част от пакета на ЕС за икономическо стимулиране). Вместо това **европейските социални облигации** няма да се плащат от националните хазни или да се финансират от бюджетните механизми на ЕС; в тях ще инвестират и ще ги придобиват отделните граждани, предприятия, синдикати и групи на гражданското общество, желаещи да поемат индивидуална или корпоративна социална отговорност чрез участието си в **Европейски фонд за социално действие**, финансиран и управляван от самите тях, с разумни лихвени проценти и с нестопанска цел, наблюдаван и регулиран по прозрачен начин, благоприятстван и гарантиран до подходяща степен от компетентните органи на ЕС.

- 5.1.3 Емитирането на облигации следва да бъде улеснено от компетентните органи на ЕС от логистична гледна точка, организирано публично и управлявано съвместно от заинтересованите страни от частния, корпоративния и публичния сектор, които решат да участват в схемата и да поемат отговорност за Европейския фонд за социално действие. Те ще купуват, събират и инвестират облигации в социални програми по техен избор, за предпочитане в рамките на предложената Европейска програма за социално действие, с техническата подкрепа на съответните институционални и консултативни органи на ЕС, с цел да се провери финансовата жизнеспособност и потенциалното им социално въздействие. **Подобни социални инвестиции биха могли да включват:** социално жилищно настаняване; кооперативни и социални предприятия; подпомагане на групи за взаимопомощ, взаимозастрахователни дружества, общностни социални и здравни услуги, мрежи за образование, обучение и преквалификация, социални иновации, научноизследователска и развойна дейност; заеми и партньорства за развитие на инфраструктурата, селски туризъм, туристически обмен, културни дейности; благотворителни дейности и др.
- 5.1.4 Биха могли да бъдат разгледани последващи, по-структурирани планове за разработване на тези европейски социални облигации, като например разработването на такива облигации, които са насърчавани и управлявани на местно и/или национално равнище от въпросните заинтересовани страни. Тези облигации, съответстващи на критериите на общата европейска схема, както с оглед на целите, така и с оглед на методите за управление, ще получат съответното европейско сертифициране за участие в общата схема и въз основа на това и евентуални данъчни облекчения за приобретателите.
- 5.1.5 **Управителният съвет на Европейския фонд за социално действие** следва да включва участващите в схемата заинтересовани страни, които са представени пропорционално в зависимост от размера на техните инвестиции в европейски социални облигации и се ползват от логистичната и консултативна подкрепа от страна на съответните органи на ЕС (включително ЕИСК).

5.2 Европейска образователна мрежа за незаети работници

5.2.1 Проблемът с масовата безработица в Европа няма да бъде решен в краткосрочен или средносрочен план, дори ако прогнозите за растежа се подобрят до 2014 г. и общоевропейските стимули започнат да дават резултати. Европейският пазар на труда трябва да бъде по-добре адаптиран към нашата работна сила, като □ позволява да се движи свободно, да предлага уменията си там, където са необходими, и да придобива нови умения, които да доразвива и прилага обратно в страните по произход. От съществено значение е работната ни сила да е активна, за предпочитане наета на работа или поне на непълен работен ден, или в противен случай ангажирана с образование, обучение и преквалифициране. Важно е да се гарантира, че образованието е ефективно, прогресивно, новаторско и съответства на нуждите на пазара на труда. Много образователни системи и системи за обучение обикновено са с краткосрочна перспектива, като често след тяхното завършване липсват незаети устойчиви работни места. Вероятността в подобни системи да участват по-възрастни работници, които са останали без работа, е по-малка. Би могъл да бъде проучен по-дългосрочен подход с европейска перспектива, включително въз основа на определени утвърдени в Европа най-добри практики, като например програмата в сферата на образованието за възрастни, проведена в Швеция между 1997 и 2002 г., или двойната система за обучение в Германия и Австрия. ЕС вероятно би могъл да подпомогне създаването на **Европейска образователна мрежа за незаети работници** с цел предлагане на цялостна, двугодишна възможност за образование за промяна на професионалната ориентация, придобиване на опит в професионален или образователен обмен в други държави членки чрез издаването на **трансгранични ваучери за образование** с трансфер на кредити и получаване на взаимно призната професионална квалификация при завършването □.

5.2.2 Ако разполага с адекватни ресурси и бъде широко приета от държавите членки, в контекста на конкретни договорни споразумения с работниците, които доброволно се включват в подобни програми, тази система би могла да позволи на значителен брой дългосрочно безработни хора, които със сигурност не биха намерили образователни възможности, да намерят висококачествени работни места, а това ще има благотворно въздействие по отношение както на засегнатите хора, така и на цялостния социален капитал на европейските страни.

Брюксел, 22 май 2013 г.

Председател
на Европейския икономически и социален
комитет

Henri MALOSSE

NB: Следва приложение.

Appendix
Summary of the main specific recommendations contained in
EESC opinions 2008-2013 (listed at the end of the document)

Employment

- European and national investments need to be made to increase job creation and create a stable job market. These include: adequate funding for job creation, active labour market measures, tax incentives to employers, supporting entrepreneurship, better employment protection legislation (EPL), partnerships between schools, business and the social partners.
- Countries with fraught labour markets should have easier access to EU funding.
- A European labour market needs an employment policy based on solidarity. There should be quantifiable European targets, especially for reducing youth unemployment.
- The Youth Guarantee Initiative (YGI), meant to guarantee that all young people are offered employment, training or further education within four months of leaving school, is welcome.
- The YGI should be supported by active labour market policies to close the gap between the education system and the labour market, with equal chances for young men and women.
- Resources for young people need to be ensured under the European Social Fund when drawing up the financial perspective for the years 2014-2020, particularly for young people who are not in employment, education or training (NEET).
- A single European skills passport should be created, which combines all qualifications and skills acquired in formal, informal and non-formal education.
- Cross-border services are important to the development of the internal market. The EU should put more emphasis on the social aspects of its cross-border employment policies.
- Regarding "posting of workers", existing systems for "joint and several liability" should be respected, and similar systems should be introduced in other Member States after consultation with the social partners. Likewise, there is a need for a clear definition of "due diligence". To avoid social dumping, it must be possible for authorities in the host country to initiate checks without a specific request from the country of establishment.
- There is need for decent incomes for all workers and conditions to enable the "working poor" to meet their basic needs (good working conditions, more investment of the social partners, corporate social responsibility, public authority incentives and corrective measures, income support schemes – low salaries to be topped up with income from social security, integrated taxation, etc.).
- Reflection on *flexicurity* should be pursued in order to find a new balance between flexibility (essential for businesses) and greater security (essential for workers).
- Increased focus should be put on those furthest from the labour market, by fully implementing the principles of active inclusion (adequate income support, an inclusive labour market and access to quality work and services).

Education and training

- The EESC stresses the importance of maintaining and increasing, wherever possible, the effective use of resources assigned at national and EU level to education and training with a view to improving the employment situation.
- The education of all citizens can be seen as a key resource through which to guarantee the future of the European Union, and this includes improved detection and educational care for highly able people.
- The European Commission and the Member States should support further studies and research and adopt suitable measures to cater for diversity among all types of people. These should include programmes that would tap the potential of gifted children and young people in a wide variety of fields. The aims of this action would include facilitating employment and employability within the framework of the EU and, in a context of economic crisis, enhancing specialist knowledge and preventing brain drain to other parts of the world.
- Greater consideration should be given to each Member State's existing models for and experience in working with highly gifted children, particularly those which benefit all of society, facilitate cohesion, reduce school failure and encourage better education in accordance with the objectives of the Europe 2020 strategy.
- It is necessary to detect in the workplace those workers (particularly young workers) who are able and willing to develop their intellectual capabilities and contribute to innovation, and to give them the opportunity to further their education in the field that best matches their ambitions and centres of interest.
- The Committee proposes improving educational care for children and young people with high abilities, in terms of the following aspects:
 - initial and ongoing training of teaching staff regarding the typical characteristics of highly able students, as well as the detection and educational care they need;
 - pooling of procedures for the early detection of high intellectual abilities among students in general and in particular among those from disadvantaged social backgrounds;
 - designing and implementing educational measures aimed at students with high intellectual abilities. These measures should include actions inside and outside ordinary educational establishments;
 - incorporating into teacher training the values of humanism, the reality of multiculturalism, the educational use of ICT and, lastly, the encouragement of creativity, innovation and initiative.
- Schemes and procedures for student exchanges and visits abroad should be tapped into so that gifted students can take part in them, particularly those from disadvantaged backgrounds.
- Well-designed higher education is critical for Europe's economic and intellectual future, strengthening the basis of social and economic performances, enriching living and working conditions of the coming generation(s), and being indispensable for shaping future values in European society.
- The EESC insists on effective synergies between the various types and on flexible learning pathways at all levels of education; smart specialisation and distinctive profiles are needed.

- Autonomy, accountability, and transparency of the institutions are key to fulfil their mission and to generate better value for money. These are also crucial for putting higher education at the centre of job creation, employability and innovation.
- Funding is vital.
- More students, knowledge workers and researchers in the technical field are needed; technical education has to be presented more attractively.
- Universities and business, both sides keeping their independence and responsibilities, should jointly develop strategic innovation agendas.
- The EESC welcomes the launch of a carefully designed U-Multirank.
- Convergence of higher education systems positively affects conditions of cross-border mobility of students and researchers which is beneficial for individual performances as well as for the European labour market and European integration.
- The EESC endorses strongly a link between the Modernisation Agenda and Horizon 2020, Erasmus for All and the Structural Funds.
- The Erasmus for All Programme (N.B. renamed "YES Europe" by the EP) should be a key instrument for increasing support for education and training in order to enhance citizens' skills, help tackle the high levels of youth unemployment in many Member States, meet the need for qualified labour, and resolve skills mismatches. Skill mismatches, where they exist, should be reduced in order to decrease unemployment, in particular among young people.
- Member States are urged to:
 - ensure that measures designed to cope with the economic crisis and sovereign debt do not jeopardise public investment in education and training;
 - focus in particular on public investment in education, research and vocational training when considering their medium-term budgetary targets, in order to ensure the continuity and growth of investment in these sectors;
 - underline the need to improve the teaching of pupils' mother tongues and to teach STEM subjects (science, technology, engineering and mathematics);
 - improve early study and career guidance, taking account of labour market needs;
 - promote entrepreneurship at all levels of education;
 - boost the effective implementation of the European Qualifications Framework and the development of National Qualifications Schemes;
 - create additional training opportunities for young school-leavers and low-skilled workers, without neglecting digital literacy;
 - respect people's right to high-quality certified work-related training, irrespective of their qualifications or type of contract;
 - develop the recognition, validation and certification of skills acquired in different educational settings (both formal and non-formal) and in the course of people's working lives;
 - use European Funds, especially the European Social Fund, to support education and training;
 - support occupational integration programmes and encourage governments and businesses to use such instruments to create stable jobs; and
 - upgrade the teaching profession, promoting respect for education and continuous teacher training and improving teachers' working conditions and salaries.

- Member States need to achieve the long-term and short-term objectives set out in the Bruges Communiqué and to improve the quality and efficiency of VET so as to enhance its attractiveness and relevance.
- Both processes – Bologna and Copenhagen – should be brought together in an integrated approach.
- Member States should balance education and training systems, implement the Bruges Communiqué and Copenhagen Process effectively and help to achieve the EU headline target of 40% completion of tertiary or equivalent education, which includes a higher level of VET.
- Financial and non-financial incentives should be developed both for companies, especially SMEs and micro and craft-type companies, in order to increase the attractiveness of both IVET and CVET and mobilise businesses, and for education institutions to cooperate with business.
- Business organisations in cooperation with other social partners should actively participate in advice and guidance systems and assist learning providers in developing work-integrated learning and new methods.
- Industrial sectors and companies have to provide more places for apprenticeships and possibilities for workplace learning and encourage employees to pass on knowledge and experience to apprentices and workplace learners or temporary VET teachers.
- Educational institutions should cooperate more closely with sectors of industry and further develop wider range of methods of work-integrated learning; a more flexible attitude towards VET is needed.

Family

- The key aspects of reconciliation of work and family life (which are leave, flexible working arrangements and services) should be addressed in a European framework directive.
- The quality of jobs (decent salary, job security, working conditions which respect family life) is a pre-requisite for any reconciliation measure. Active inclusion strategies must take this into account.
- Families must have access to services meeting their needs, in particular childcare services and services for care of other dependent family members.
- National, regional and local authorities must take responsibility for the public provision of good quality childcare and promoting the role of the social economy in this area.
- Governments and statutory agencies must make a positive commitment to the active participation of older people in decision making and to their role in communities.
- All stakeholders must continue to develop an approach that emphasises life-long learning for individual older people, which includes digital training.
- Employers should make it possible for older workers to stay in employment until the statutory retirement age and beyond, if they so wish. They should adapt the working environment and find contractual arrangements to meet the needs of older workers.
- Older people should be encouraged to volunteer in accordance with good practice guidelines.

Health

- The principle of HIAP (Health In All Policies) should become a reality in all EU policies. The Commission should evaluate and check its measures, including that policy areas contribute to a high level of health protection and to the reduction of health inequalities.
- Member States and the Commission should agree on a set of comparable and measurable indicators and develop new ones to monitor health inequalities and a methodology to audit the situation in the Member States.
- A European year should be dedicated to the subject of mental health. Mental health should be treated by a multidimensional approach taking in psychotherapy, medical and socio-economic measures.
- New risks must be taken into account, such as those resulting from climate change, the safety of medicines and prostheses, changing ways of life and eating habits and mental health problems.
- Regarding workforce shortages in healthcare, it is preferable to train the unemployed in these vocations rather than bringing in already trained workers from third countries and other EU countries.
- Civil society must be involved both in planning (to ensure preparedness for crisis situations) and in communication should a crisis occur. An approach that limits coordination to healthcare professionals and civil protection experts is no longer in keeping with the way society operates.
- The Commission should develop an impact assessment tool on the United Nations "Convention on the Rights of Persons with Disabilities" (UN CRPD).
- A European Accessibility Act is essential to ensure persons with disabilities of their rights to freedom of movement and access to goods, services and the built environment. A European Mobility Card would be a concrete and effective tool to this end.
- A specific section on disability to be included within the Europe 2020 strategy, the Employment Guidelines and the Social Agenda.
- The principle of "Nothing about disabled people, without disabled people" should be included in the Europe 2020 strategy and programmes for people with disabilities that receive public funding.

Social policy and social protection

- Welfare is vital for wealth redistribution, social cohesion and solidarity, and should remain central to the European project. Work activation cannot replace social inclusion.
- 20% of all ESF resources should be reserved for dealing with "social inclusion and poverty".
- The Horizontal Social Clause (HSC – Art. 9 TFEU) ties in with the Treaty's other horizontal clauses (Arts 8, 10, 11 and 12 TFEU) on gender equality, combating discrimination, environmental protection and consumer protection. The implementation of these clauses is key in achieving stronger EU cohesion and social policy coordination. The EESC and the national ESCs should be involved in the implementation of the horizontal clauses.

- The move from the "at-risk-of-poverty indicator" to the three indicators (relative poverty, material deprivation and jobless households) led to confusion and meant increasing the number of people experiencing poverty from 85 million (17%) to 116 million people (almost a quarter of the EU-27 population). Now, the "poor" population is much larger, but the aim of lifting just 20 million out of poverty remains the same. Improved indicators are therefore needed to measure poverty and to better reflect the social and economic benefits of eradicating poverty and the costs of inaction.
- In this context, there is a particular need to envisage a legislative proposal to introduce an adequate minimum income of at least 60% of median income in each Member State.
- A new European Social Action Programme, should: i) establish "well-being" indicators not based on GDP/GNP, but aiming at social development, ii) elaborate comparable social indicators for a detailed picture of progress; iii) develop qualitative indicators to reflect how the needs of the citizens are being met.
- The open method of coordination (OMC) should establish quantitative and qualitative targets in the areas related to the new social risks. It should be open to grass-roots participation.
- An annual "governance report" and a "code of good practice" for participatory governance of the OMC should be launched by the Commission. The EESC can assist in that task.
- EU legislation, policies and programmes should be screened for their social consequences. The Commission should take the lead and involve all concerned actors, including the EESC.
- Social impact assessments should cover all ten integrated guidelines and feed into the OMC process. They should evaluate social risks and be open to public discussion.
- The Commission should increase coordination in the social field, assisted by the Social Protection Committee and the Employment Committee. Both committees should be open to outside stakeholders, like the EESC.
- The EESC should play a more active role in delivering the objectives of the European Platform against Poverty and Social Exclusion.

Social investment

- The European Social Action Programme (ESAP) should address policy areas such as quality of life, fundamental social rights, empowering people, social solidarity, employment and work of high quality, societal entrepreneurship, promotion of core social standards, etc.
- The way out of the crisis lies in investing in skills, infrastructure and services. Europe needs a "pact for social investment".
- It is crucial to involve the social partners and civil society in setting the national targets and designing the national reform programmes. The partnership principle should be used.
- A debate at all levels is needed to address challenges and strategies of social policies.

Social economy

- Competition law should provide a balanced legal framework that can be applied to the different forms of enterprise.
- Separate European statutes for associations and mutual societies should be approved.

- The identity of cooperatives in accounting matters should be respected and the members' share capital should be treated as the cooperatives' shareholders' equity rather than debt as long as the member does not become a creditor by leaving the cooperative.
- The Commission and the Member States should foster the creation of statistical registers of cooperatives, mutual societies, associations, foundations and similar enterprises.
- Member States should study the possibility of granting compensatory measures to enterprises on the basis of their confirmed social value or of their proven contribution to regional development.

Social enterprise

- Social enterprise is a key element of the European social model.
- Member States and the EU institutions must ensure that social enterprises are included and taken into account in public policy initiatives and programmes aimed at enterprises on equal terms with other forms of businesses.
- Better access to capital and tailored finance instruments are priorities for social enterprises.
- It is key that the next structural fund programming period explicitly includes programmes for starting up and developing social enterprises.
- The prevalence of tenders with social considerations should be encouraged.
- Full exemption of social services of general interest in the field of State aid and/or notification exemption for all small-scale public services and certain social services should be considered in order to encourage more start-ups of social enterprises.
- Specific support programmes for social enterprises development should be put in place.
- A common European system for measuring social outcomes should be envisaged.
- The Commission should launch a study of existing social labels with the aim of creating a common European system or code of conduct.
- Emphasis must be placed on new Member States in order to ensure the emergence of social enterprise.
- Social enterprise must be included in research, innovation and development programmes.
- Awareness of the sector and visibility of social enterprises should be improved.

Fundamental social rights

- Fundamental social rights are indivisible from civil and political rights and require attention.
- Equality needs to be ensured: in gender and in society.

Housing rights

- The Commission, the European Parliament and the EU Agency for Fundamental Rights should draw up an annual report assessing the implementation in the Member States of Article 34 of the EU Charter of Fundamental Rights on the right to housing assistance.
- The EU should allocate more resources under the Structural Funds (ERDF in particular) to tackle the need for permanent housing.

- Eurostat should find common definitions and indicators to help understand the complexity of homelessness and to harmonise statistics.
- The Commission should set up a European agency on homelessness, launch an ambitious strategy on this issue and support the Member States in developing their own strategies. Any strategy must be shaped together with organisations delivering social services, homeless people, public authorities and the research community.

Participatory democracy

- The European Commission, helped by the EESC and other stakeholders, should carry out a study of existing processes for civil society participation in policy-making at European level.
- The Transparency Register, operated jointly by the Commission and the European Parliament, should include the Council.
- The EU institutions should establish a single database of contacts, consultations and dialogue with civil society. An annual report should be prepared to demonstrate the scale of participatory democracy in the EU.
- The EESC should help to organise, along with all other relevant stakeholders and the EU institutions, a large-scale annual event to offer shared input into the agenda of the EU priorities.

Mobility and immigration

- Immigrant workers are making a positive contribution to Europe's economic development and well-being.
- The EU must have an open policy in relation to the admission of immigrants, with a medium-term approach, looking beyond the current economic crisis, and taking account of the demographic situation. Labour immigration procedures must be legal and transparent.
- European and national immigration legislation must guarantee the principle of equal treatment and non-discrimination, particularly in terms of labour and social rights, in cooperation with countries of origin.
- The EU must strengthen its integration policies. The Committee proposes that the EU institutions should be highly active in the fight against xenophobia, racism and discrimination.
- The EESC will continue to promote the activities of the European Integration Forum in proactive cooperation with civil society organisations and social partners.
- The Committee proposes that a process should be set up to mainstream integration into the EU's different political, legislative and financial instruments.
- The fundamental rights of everybody should be respected.

EESC opinions

- SOC/463 "Job-rich recovery" (CES1279-2012, adopted on 15 November 2012) - [OJ C 11/8-15, 15/1/2013](#)
- SOC/435 "Employment policy guidelines" (CES47-2012, adopted on 22 February 2012) – [OJ C 143/94, 22/5/2012](#)

- SOC/477 "Employment Guidelines" (CES112-2013, to be adopted on 13 February 2013) – [OJ C 133/77-80, 9/5/2013](#)
- SOC/450 "Youth Opportunities Initiative" (CES1579-2012, adopted on 12 July 2012) – [OJ C 299/97, 4/10/2012](#)
- SOC/460 "Posting of workers" (CES1387-2012, adopted on 19 September 2012) - [OJ C 351/61, 15/11/2012](#)
- SOC/336 "Work and poverty" (CES1471-2009, adopted on 30 September 2009) - OJ C 318/52, 23/12/2009
- SOC/445 "Unleashing the potential of children and young people with high intellectual abilities in the European Union" (CES963-2012, adopted on 16 January 2013) - OJ C76/01, 14/3/2013
- SOC/438 "Erasmus for All" (CES825-2012, adopted on 29 March 2012) - [OJ C 181/154, 21/6/2012](#)
- SOC/429 "Modernisation of higher education" (CES823-2012, adopted on 28 March 2012) – [OJ C 181/143, 21/6/2012](#)
- SOC/409 "Making post-secondary vocational education and training more attractive" (CES147-2012, adopted on 19 January 2012) - [OJ C 68/01, 6/3/2012](#)
- SOC/410 "The economic crisis, education and the labour market" (CES1173-2011, adopted on 14 July 2011) - [OJ C 318/50, 29/10/2011](#)
- Joint seminar "Work-life balance: A global life-course model or ad-hoc measures to face daily problems?" organised by LMO and Eurofound – 2 July 2009
- LMO Hearing "Women and the labour market" – 29 April 2008
- SOC/448 "The involvement and participation of older people in society" (CES1526-2012, adopted on 14 November 2012) - [OJ C 11/16-20, 15/1/2013](#)
- SOC/367 "The impact of population ageing on health and welfare systems" (CES972-2010, adopted on 15 July 2010) - [OJ C44/10, 11/2/2011](#)
- SOC/351 "Solidarity in health" (CES640-2010, adopted on 29 April 2010) - [OJ C 18/74, 19/1/2011](#)
- SOC/472 "European Year of Mental Health" (CES1774-2012, adopted on 13 December 2012) - [OJ C 44, 15.2.2013, p. 36–43](#)
- SOC/437 "Health for growth" (CES480-2012, adopted on 23 February 2012) - [OJ C 143/102, 22/5/2012](#)
- SOC/443 "Serious Cross-border threats to health" (CES827-2012, adopted on 28 March 2012) - [OJ C 181/160, 21/6/2012](#)
- SOC/464 "UN CRPD" (CES1468-2012, adopted on 12 December 2012) - [OJ C 44/28-35, 15/02/2013](#)
- SOC/403 "European Disability Strategy 2010-2020" (CES1382-2011, adopted on 21 September 2011) - [OJ C 376/81, 22/12/2011](#)
- SOC/363 "People with disabilities: employment and accessibility" (CES449-2010, adopted on 18 March 2010) - OJ C354/8, 28/12/2010
- SOC/339 "Social Inclusion" (CES1711-2009, adopted on 4 November 2009) OJ C128/10, 18/05/2010
- SOC/382 "The development of social welfare benefits" (CES977-2010, adopted on 14 July 2010) [OJ C44/28, 11/2/2011](#)

- SOC/391 "The future of the European Social Fund after 2013" (CES529-2011, adopted on 24 February 2011) - [OJ C 132/8, 3/5/2011](#)
- SOC/433 "The European Social Fund" (CES477-2012, adopted on 22 February 2012) – [OJ C 143/82, 22/5/2012](#)
- SOC/381 "The open method of coordination and the social clause in the context of Europe 2020" (CES976-2010, adopted on 15 July 2010) - [OJ C 44/23, 11/2/2011](#)
- SOC/405 "European platform against poverty and social exclusion" (CES1000-2011, adopted on 15 June 2011) - [OJ C 248/130, 25/8/2011](#)
- SOC/295 "A new European Social Action Programme" (CES1209-2008, adopted on 9 July 2008) - OJ C 27/99, 03/2/2009
- SOC/408 "Problem of homelessness" (CES343-2001, adopted on 28 September 2011) – [OJ C 24/35, 28/1/2012](#)
- SOC/407 "Strengthening EU cohesion and EU social policy coordination through the new horizontal social clause in Article 9 TFEU" (CES1591-2011, adopted on 26 October 2011) – [OJ C 24/29, 28/1/2012](#)
- SOC/422 "The social impact of the new economic governance legislation" (CES476-2012, adopted on 22 February 2012) - [OJ C 143/23, 22/5/2012](#)
- SOC/411 "Cooperation between civil society organisations and local and regional authorities in integrating immigrants" (CES1174-2011, adopted on 13 July 2011) - [OJ C 318/69, 29/10/2011](#)
- SOC/418 "Communication on migration" (CES1001-2011, adopted on 15 June 2011) – OJ C 248/135, 25/08/2011
- SOC/375 "Proposal for a Regulation of the European Parliament and the Council amending Council Regulation (EC) No 2007/2004 establishing a European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union (FRONTEX)" (CES974-2010, adopted on 15 July 2010) - OJ C 44/162, 11/2/2011
- SOC/364 "Integration of immigrant workers" (CES450-2010, adopted on 17 March 2010) – OJ C 354/16, 28/12/2010
- SOC/362 "Integration and the Social Agenda" (CES258-2010, adopted on 17 February 2010) – OJ C 347/19, 18/12/2010
- SOC/335 "Respect for fundamental rights in European immigration policies and legislation" (CES1710-2009, adopted on 4 November 2009) - OJ C 128/29, 18/5/2010
- SOC/319 "Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions – A Common Immigration Policy for Europe: Principles, actions and tools" (CES342-2009, adopted on 25 February 2009) - OJ C 218/69, 11/9/2009
- SOC/281 "Elements for the structure, organisation and functioning of a platform for the greater involvement of civil society in the EU-level promotion of policies for the integration of third-country nationals" (CES1208-2008, adopted on 9 July 2008) - [OJ C 27/95, 3/2/2009](#)
- SOC/401 "Strategy for the Charter of Fundamental Rights" (CES1381-2011, adopted on 21 September 2011) - [OJ C 376/74, 22/12/2011](#)
- SOC/423 "Articles 11(1) and 11(2) of the Lisbon Treaty" (CES766-2012, adopted on 15 November 2012) – [OJ C 11/8-15, 15/1/2013](#)

- SOC/481 "Social Investment Package " (CESE1557/2013, adopted on 22 May 2013) <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.soc-opinions.26024>
- SOC/474 "Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions – Moving Youth into Employment" (CES2419-2013, adopted on 21 March 2013)
- INT/447 "Diverse forms of enterprise" (CES1454-2009, adopted on 1 October 2009) - [OJ C 318/22, 23/12/2009](#)
- INT/589 "Social entrepreneurship and social enterprise" (CES1584/2011, adopted on 26 October 2011) - [OJ C 24/1, 28/1/2012](#)
- INT/606 "Social Business Initiative" (CES1292-2012, adopted on 23 May 2012) - [OJ C 229/44, 31/7/2012](#)
- INT/623 "Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on European Social Entrepreneurship Funds" (CES1294-2012, adopted on 23 May 2012) - [OJ C 229/55, 31/7/2012](#)
- ECO/307 "Growth and sovereign debt in the EU: two innovative proposals" (CES474/2012, adopted on 14 July 2012) - OJ C 143/10, 22.5.2012
- ECO/334 "Ten years on, where is the euro headed? The EU's economic and political future and the new Treaty" (CES1929-2012, adopted on 22 May 2013)
- ECO/340 "Communication from the Commission – A blueprint for a deep and genuine EMU: Launching a European debate" (CES166-2013, adopted on 22 May 2013)
- REX/351 "Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions – The Global Approach to Migration and Mobility" (CES1057-2012, adopted on 25 April 2012) – OJ C 191/134-141, 29.6.2012